Nr. 29 (15.119). Lwów, czwartek 9. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 29 (15.119). Львів, четвер 9. лютого 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ЗРАНКУ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ-ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Атентат на ґен. Прхалю

провокаційна видумка.

ХУСТ. КУП повідомляє: Вістки, ширені від двох днів деякими польськими і мадярськими пресовими джерелами про атентат на ґен. Прхалю, є провокаційною видумкою. Ніякого атентату не було.

Ґен. Прхаля став міністром комунікації та шляхів.

ХУСТ. КУП подає урядово: В понеділковому засіданні ради міністрів Карпатської України взяв участь міністр комунікації та шляхів ґенерал Прхаля.

Ґен. Прхаля кличе до виборів до сойму Карпатської України

ХУСТ. КУП. Чеська Національна Рада оголосила виборчий заклик до чехів Карпатської України, щоб масовою участю у виборах і відданням голосів на виборчий спис Українського Національного Обєднання дали 12. ц. м. відповідь усім тим, що бажали б знову сіяти заколот. Скріплюючи Карпатську Україну, чеські виборці скріплюють водночас цілу федерацію. Відозву Чеської Національної Ради за участю у виборах підписав також міністр ґенерал Прхаля.

Усіх одноголосно сповнити громадянський та національний обовязок, беручи масову участь у виборах.

КРОВАВІ ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗБОРИ.

УПС повідомляє: Нинішній „Фелькішер Беобахтер“ приносить у телеґрамі з Хусту подробиці про бешкет мадярів на одному з німецьких передвиборчих зборів у Карпатській Україні у дні 5. ц. м. Мадяри важко побили й поранили кондуктора Томаса та ще кількох учасників зборів. Щойно поліція привернула спокій та уможливила відбути збори.

ПРАВОСЛАВНІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ.

ХУСТ. КУП. Відбулось тут засідання делеґатів православного населення при численній участи духовенства православної церкви. Після довгої дебати учасники рішили візвати православ-

Мадяри признаються до вини.

ХУСТ. КУП. Комісія, що займалась останнім прикордонним інцидентом, виготовила протокол, з якого виходить, що вину за цей інцидент несе мадярська сторона. Найдено по українському боці вистрілені мадярські патрони. Підполковник мадярського ґенерального штабу Мольнар заявив, що мадярська влада відтепер не буде терпіти, щоб крім прикордонників якінебудь озброєні цивілісти підходили до кордону на віддаль 200 метрів.

—o—

ПРОТЕСТ ПОСЛА ЧЕХО-СЛОВАКО-УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В БУДАПЕШТІ.

БРАТИСЛАВА. Словацьке Пресове Бюро. Вчора посол чехо-словако-української федерації відвідав мадярське міністерство закордонних справ у Будапешті, щоб порушити прикордонні події з останніх днів і домагатись, щоб також мадярська сторона виконувала зобовязання розємної комісії, що озброєні цивільні особи не сміють зближатися до кордонної лінії.

—o—

Пат про карпато-українську справу.

Перша вістка, яку подає ПАТ про Карпатську Україну, це телеграма з Ужгороду, який довідується з Хусту, що там арештували Івана Рогача, екс-богослова і, як твердить ПАТ, екс-спікера українською мовою у віденському радіо, за його страшний радикалізм.

Друга вістка займається широко телеграмою премієра Волошина й міністра Ревая до найвищого адміністраційного трибуналу, який обговорював справу мандатів 8 послів та сенаторів з Карпатської України до центральних законодатних установ федерації. Премієр Волошин та міністр Ревай мали у своїй телеграмі заявити, що розпорядок карпато-українського уряду про розвязання партій не торкається давніх політичних партій. ПАТ думає, що цею телеграмою премієр Волошин хотів рятувати мандат мін. Ревая.

Третя телеграма з Хусту повідомляє, що противиборча аґітація ворогів карпато-українського уряду спричинила заклик у „Новій Свободі“ до виборців віддавати противиборчих аґітаторів органам публичної безпеки.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР КАРМАЗИН ПРИЇХАВ ДО ХУСТУ.

ХУСТ. КУП. Сюди приїхав ц. Кармазин, державний секретар для німецьких справ при словацькому уряді. Гостя радо привитали.

—o—

Ліквідація минулого.

ПРАГА. ПАТ. **Урядово повідомляють, що найвищий адміністраційний трибунал федерації уневажнив посольські мандати: д-ра Бродія, д-ра Феницика, д-ра Коссея, Ревая, Затлія, а також сенаторські мандати: д-ра Бачинського, Феллешого та Геккія.** — Ясна річ, що в конституційних обставинах нової федеративної держави, яка повстала на місце давньої Чехословаччини, посольські мандати до центрального сойму та сенату утратили свою важність. Федеративні републики можуть вислати своїх представників до центральних законодатних тіл на основі нових законних виборчих постанов і по новій перевірці волі народу.

Випробовують радіовисильню в Хусті.

ХУСТ. КУП. Сьогодні пораз перший випробовувано технічну спроможність тутешньої новозбудованої радіостації. Висилано покищо на 200 метрів, збільшуючи висилку в деяких відступах на 2 метри. Проби відбуваються далі. Висилали українські пісні з плит. Керівництво будови радіовисильні в Хусті звернулось до слухачів у Карпатській Україні з просьбою, щоб вони почтовими картками подали свої завваження щодо відбору авдицій: чи їх добре чути.

ПОЛІТИЧНІ СТОВАРИШЕННЯ У ЧЕХО-СЛОВАКО-УКРАЇНСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ РОЗВЯЗАНІ.

ПРАГА. ПАТ. В деннику законів і розпорядків появився урядовий розпорядок, по думці якого ліквідують з днем 1. березня ц. р. всі політичні стоваришення, що повстали на основі закону про стоваришення з 1867 р.

—o—

ВОЄННА ПІДГОТОВА АВСТРАЛІЇ.

СІДНЕЙ. Австралійський союзний уряд видав у вчорашньому дні розпорядок про негайний спис населення, спосібного до сповнювання військової служби в часі війни. Ця служба спирається на англійських взірцях, значить буде обовязкова як для мужчин, так і для жінок. Одночасно спишуть також промислові підприємства, що мають вагу на випадок війни.

—o—

Мін. Боннет про закордонну політику Франції.

ПАРИЖ. Міністр закордонних справ Боннет виголосив нині довшу промову у французькому сенаті про закордонну політику Франції. Мета французької політики — це охорона Франції та французької імперії. Франція не рахується з внутрішнім ладом сусідніх держав; це їхня справа. Французько - німецька деклярація є першим етапом для співпраці між Францією та Німеччиною. Боннет не вірить у можливість воєнної агресії Італії супроти Франції. В еспанській справі французький уряд стоїть за неінтервенцією. Французький уряд сподіється, що уряд ген. Франка прийме назад до Еспанії цивільних втікачів. Англійсько - французькі відносини якнайкращі. Боннет візвав французів до єдности. Після цієї промови сенат висловив урядові довіря 290 голосами проти 16-ти комуністичних голосів.

Актуальні роковини.

Львів, 7. лютого 1939.

За 21 літ ніколи дата розподілу „единої неподільної" Росії не була політично така актуальна, як сьогодні. Правда, у міжчасі була т. зв. варшавська конвенція з 22. квітня 1920. року з тими самими політичними засновками. А проте навіть той тодішній договір з військовим походом на Київ не зумів був в опінії всього світа викресати такого зацікавлення боротьбою українців проти Москви, яке існує нині, у „мирних" часах. Не було теж тоді тієї віри у здійснення пляну, який творив основу порозуміння між С. Петлюрою і Й. Пілсудським, — не було того переконання ані в українців, ані поляків ані на европейському Заході, що це радикально й остаточно рішається доля европейського Сходу. Риський пакт, який перекреслив і берестейський мир і варшавську конвенцію, доказав, що така оцінка ситуації була правильна. А проте нинішне всезагальне переконання, що „статус кво" на схід від риської лінії не всилі зберігтись, оправдує теж віру всієї української нації, яка у тодішньому акті стабілізації совітської „неподільної" бачила теж тільки черговий епізод.

Епізодом у всесвітній історії бувають і найдовші періоди, на ліквідацію яких треба цілих поколінь та які проте мають епізодичний характер тому, бо вони у свому зародку штучні, неприродні, втримувані засобами, що мають паліятивну і переминальну силу. Таким епізодом був напр. у поляків час від 1772 по 1918 рік, таким — хоч і довшим, а проте тільки епізодом — була українська мартирольогія від 1654 чи пак 1709 по рік 1917! Колись совітське панування на Україні буде записане в історії Европи, зокрема історії українського народу, як кровю политий епізод, а нинішні дні тому такі прецікаві, що саме тепер множаться на землі і на небі знаки, що недалекий той час, від якого обовязуватиме та нова номенклятура совітського періоду.

Роковини берестейського миру у ввесь зріст пригадують проблему політичної структури европейського Сходу, проблему, яка жде своєї полагоди. На превеликий жаль довкола берестейського миру все ще безліч легенд, які полягають на простому непорозумінні, що з черги зродились і родяться тільки з незнання обективної науково-історичної правди. Не може рахувати на правильну оцінку ніякий факт, ніяка подія, коли до неї підходить хтось зі злістю та упередженням, бо у тій події грав ролю такий то ненависний ворог. Ненависть до німців у їх воєнних противників ще довгі роки після версайського миру, яка по нинішній день залишила грубу верству остраху й недовіря, казала всім їм глядіти на берестейський мир крізь окуляри злоби і злости. Для держав антанти берестейський мир був тільки сепаратним миром, який звільнював німецьку східню армію від воєнних дій, давав змогу півміліоновім німецьких вояків відпочити на українських степах, а центральні держави врятувати від голодової катастрофи. Знову в очах поляків берестейський мир був тільки замахом на Холмщину та на цілість Галичини. Таким робом для одних і других берестейський мир ніколи не мав того значіння, яке є його найбільш прикметною, основною і найбільш суттєвою історичною вартістю: що це був поділ европейського Сходу, який від початку XVIII. століття творив державно-політичний московський моноліт, на національні держави, що це було державне воскресення Наддніпрянської України, яка тільки реалізувала свій давній ідеал. Величезна більшість поляків по нинішній день не знає, що у берестейському договорі був виразно зазначений плинкий характер західніх границь У. Н. Р., що їх мала означити мішана комісія з участю польського представництва, так само, як не знає, що застережений у тайному українсько-австрійському протоколі поділ Галичини був тільки реалізацією вимоги, що її висували галицькі українці від 1848. року та яка ніколи не була виконана, бо австро-угорська монархія, висмоктавши з України міліон пудів збіжжя, берестейський договір не ратифікувала, а сам той документ знищила...

Ворожі українству чинники старалися і по нинішній день намагаються дискредитувати берестейський мир тим, що представляють його виключно лише як „німецьку інтригу". Всі ті, які представляють німців, як тодішніх українських протекторів, забувають або не знають або свідомо промовчують, що саме **брак німецької позитивної політичної програми супроти Сходу Европи, зокрема українців, був головною і мабуть єдиною причиною невдачі берестейського миру.** Берестейський мир був дійсно для німців тільки „бротфріден-ом", бо його політична сторінка була наоспіх імпровізована. Досить читати спомини учасників берестейської мирової конференції та згадувати часи побуту німців на Україні після берестейського миру, щоби знати, як вони тільки тоді вчилися пізнавати українців та українську проблему і як серед тієї науки розгублювались і робили вагітні у трагічні наслідки помилки.

Такою трагічною помилкою був відворот від ідеї поділу Росії на самостійні національні держави, що його розпочали німці майже на другий день після вступу до Києва, коли тільки навязали звязки з чорносотенним „Протофісом", що його пп. Мумми вважали кращим своїм контрагентом, ніж ціла Центральна Рада. Берестейський мир провалився тому, бо тодішній німецький союзник України глядів на европейський Схід виключно як на проблему своєї економіки, нехтуючи політичним характером тієї території та змаганнями його народів. Німці, які не вміли і не хотіли узгіднити своїх господарських інтересів з політичними тенденціями й інтересами автохтонів — програли. Програли з ними й українці, які були за слабі, щоб опертися виключно на власних силах та заступати власною регулярною і здисциплінованою армією німецьку армію після її відходу.

Ось і дві головні правди, що їх диктує історіософія берестейського миру: **1) із чужинців на европейському Сході може виграти тільки той, хто має позитивний і конструктивний підхід до української проблеми і 2) у передумові остаточної позитивної розвязки проблеми европейського Сходу лежить сила української нації.** Коли-ж ми кажемо про знаки на небі і землі, які воржать швидку розвязку цієї проблеми, то маємо на увазі саме поспішне визрівання тих двох чинників: стомилевими кроками надолужує ввесь чужинецький світ своє дотеперішнє незнання українських справ, зокрема історію боротьби українців з Москвою та українські самостійницькі змагання над Дніпром, а одночасно всі члени української нації свідомі того, що нічия і ніяка чужинецька допомога їм не поможе, якщо вони самі собі не поможуть, себто, якщо не будуть творити такого чинника сили, з яким будуть всі — вороги і приятелі — рахуватися.

Ъ.

ЧЕСЬКЕ „РУСОФІЛЬСТВО".

Прага, 2. лютого 1939.

У звязку з останніми подіями в Карпатській Україні знову виринуло питання про т. зв. чеське „русофільство". Наша преса, пишучи про ці події, клала головний натиск на оте „русофільство", яке, мовляв, було першою причиною останнього крутого повороту Праги у відношенні до Хусту. Це явище настільки складне й цікаве, що до нього варто придивитись ближче.

Що таке русофільство взагалі? У засаді це некритична ідеалізація всього російського — московського, підвищування його в першій мірі над усі відповідні прикмети та цінности інших словянських народів, а потім і над усе західньо-европейське. Такого русофільства чехи не знали ніколи, а тим менше вони його знали в обох останніх десятиліттях. Чехам імпонувала міць колишньої російської держави, імпонувало їм російське письменство з його світовими велетнями, імпонував їм нарешті широкий розмах російського побутового життя, такого неподібного до чеського, але ідеалізації в них не було. Навпаки, виховані в західніх традиціях чехи раз-у-раз були свідомі всіх хиб і тіневих сторін російського державного, суспільного та приватного життя. Масарик у своїм творі „Росія та Европа" ще задовго перед війною висловив досить суворий осуд над Росією, так, що це навіть було причиною, чому царський уряд підчас війни не хотів його впустити до Росії. Бенеш більш-менш поділяв думку Масарика, а третій ідеольог першої Чехословаччини, письменник Карел Чапек, був рішучим і безкомпромісовим противником культурної орієнтації на Росію. Для нього москалі були варвари — і це не було тільки фразою.

Коли простежити культурний дорібок чеського народу за останніх сто літ — а тільки це рішає про справді глибокий вплив одного народу на другий, — то можна тільки дивуватись, який малий слід залишило оте „русофільство" в чеській культурі. Чеське письменство з [illegible] бі своїх найвидатніших представників усе [illegible] вилось на захід; у Врхліцького, Заєра, [illegible] навіть Ірасека знайдуться спільні риси з [illegible] яким західнім письменником, часом і з [illegible] ським, але ніколи з російським. Світова [illegible] привела до Росії гурт молодих чеських [illegible] ників, які повернувшись додому створили [illegible] зв. леґіонерську школу (Лянгер, Копта, [illegible] Гашек), у значній мірі надихану російським [illegible] хом. Але це письменство „конюнктурне", [illegible] го спільного не мало з основною лінією [illegible] нічного розвою. Дотогож Лянгер має [illegible] пер скінчену карієру, бо не є уроджений [illegible] — а саме він був найбільше надиханий [illegible] „русским духом", особливо достоєвщиною. Залишаються Копта й Гашек, [illegible] Копта від своєї російської хвороби [illegible] видужав і навіть пустився на сюрреалізм, [illegible] шек — це окремий випадок, унікум, до [illegible] загальні мірки взагалі не підходять. Так [illegible] лишається? Майже нічого.

Ще мізерніші впливи в інших ділянках [illegible] хового життя. Чеська наука майже нічого [illegible] взяла від науки російської, чеська музика [illegible] абсолютно нічого, чеське образотворче [illegible] тво — те саме. Один-однісінький чеський [illegible] ка Леош Яначек хотів був „поросійщитись" [illegible] написав кілька композицій на „російські" [illegible] ми: оперу „Катя Кабанова" за „Бурею" Ост[illegible] ського, симфонічну поему „Тарас Бульба" [illegible] інше. Але що з цього вийшло? Чех себе в [illegible] не пізнає, москаль себе в тім не пізнає — словом, [illegible] інець себе в тім не пізнає [illegible] берега відстав, а до другого не пристав. [illegible] ще воно й не могло статись, бо історичні [illegible] природні умовини, в яких складались [illegible] нальні типи московський і чеський, [illegible] далекі, що чехові просто неможливо [illegible] в московському морі й вирвати [illegible] лем (як про це колись мріяв Р. М. Рільке [illegible] віть такі чехи, що довго жили в Росії і [illegible]

з старою батьківщиною вже і звязків не підтримували, все залишились чехами. Прикладом є Направнік, шеф царської опери в Петербурзі; написана ним опера „Дубровський" не має з Росією нічого спільного, це звичайнісінька собі німецько-італійська лімоняда.

Виходить, що чеське русофільство в дійсности не істнує? Розуміється, істнує, але шукати його треба не в органічній площині. Це властиво не русофільство, а своєрідна форма чехофільства. Чехи тримаються москалів не тому, що люблять їх, а тому, що люблять себе. Так воно було перед війною, коли чехи спроваджували до Росії частину своєї інтелігенції (хто з колишніх гімназистів не памятає, що синонімом професора латинської та грецької мови був зненавиджений „чех"?), а також частину своїх хліборобів (чеські хмелярські кольонії на Волині). Так воно було в останіх роках, коли політика Бенеша потребувала Москви для фантастичної осі Москва—Прага—Париж. Так воно нарешті було на Закарпатті, де „русский" напрям був потрібний для того, щоб між ним та українським міг знайти для себе місце третій напрям — чеський.

Тут ми нарешті і прийшли до вихідної точки. Чи назначення ґенерала Прхалі третім міністром Карпатської України і все з цим призначенням звязане — це вислід чеськокго русофільства? Русофільство тут відограло найменшу ролю, далеко більшу ролю відограли органічні інтереси чеського народу. Коли такий великий нарід, як німецький, називає себе „народом без простору" і за всяку ціну намагається цей простір поширити, то що сказати про нарід чеський, який і давніше був змушений висилати частину своєї людности на чужину, а нині, по державній катастрофі, мусить це робити десять раз інтенсивніше? До Чех тепер наплило 180 тисяч державних урядовців з їх родинами з пограничних областей, зі Словаччини та з Карпатської України. Крім того в Чехах та на Мораві скупчилось коло 350 тисяч утікачів із тих самих областей. Нарешті підростають нові кадри, які давніше можна було примістити на Словаччині, в Судетах та на Карпатській Україні. Одним треба платити платню, бо вони числяться на державній службі, другим треба давати хоч таку-таку допомогу, бо не можна-ж допустити, щоб вони вмирали з голоду, про третіх треба наперед подбати. Як розвязати ці грізні проблеми, як запобігти тому, щоб вони одного препоганого дня не причинились до вибуху?

На еміґрацію багато надій покладати не можна, бо всі держави нині відгороджуються від масового напливу чужих елементів. Лишається т. зв. „внутрішня кольонізація". Але куда його кольонізувати, коли в Чехах та на Мораві кожний клапоть землі вже тепер використали, а Словаччина мабуть назавжди для чехів замкнена? Лишається ще останнє віконце — Карпатська Україна. Коли там не допустити до консолідації відносин, до повної перемоги одного напряму — то можна ще там бути тим третім, що сміється, коли два бються, то можна ще там провести засаду „дівіде ет імпера". Ця політика вже там дала найкращі овочі за 20 літ — може-ж вона ще якийсь час стане в пригоді...

З правдивим, органічним русофільством це не має нічого спільного. Це, коли хочете, русофільство з примусу. Чехи добре знають, що на Закарпатті ґрунту для „русского" напряму нема, це їм скаже кожний професор — а до своїх професорів вони мають велику пошану. Та коли розбишаки конче потребують, то його здіймають із шибениці, а коли москалів нема, то їх вигадують. Карпатська Україна блискуче витримала цей перший іспит і покищо своє право оборонила, але в мотивах, які спонукали Прагу до її акції, вона помилилась. Це не русофільство, а чехофільство. Карпатська Україна мусить це собі добре затямити, щоб при нагоді краще відбити другий подібний удар.

Сіромаха.

ФЛЯМАНДЦІ ПРОТИ ДВОМОВНИХ НАПИСІВ.

В Антверпені арештовано кількох флямандських націоналістів (м. і. посла Лерідана й адвокатів Лавру і Діллена), які у трамваях розбивали написи у французькій і флямандській мові.

З польської преси.

Хто дасть більші ґарантії?

Оенерівський орган „АБЦ" (ч. 38 з 7-го лютого ц. р.) пише у статті п. н. „Справа Хусту" про зміну польської прилюдної опінії в цій справі:

„Справа Прикарпатської Руси, що на якийсь час була притихла, починає знову бути актуальним предметом дискусії. Закордонні часописи висувають знову необхідність радикальної полагоди тієї справи, пригадують знову концепцію прилучення цілої Прикарпатської Руси до Мадярщини.

„Який у теперішніх обставинах повинен бути погляд польської закордонної політики? Для Польщі найсуттєвіша проблема звязана з Прикарпатською Русею — це проблема української ірреденти. Польща не може погодитися на те, щоб зараз при її границі було вогнище українського ворохобництва та змов, щоб з Хусту інспірували аґітацію на терені Червенської Землі. Найкращою для Польщі буде така розвязка справи Прикарпатської Руси, яка найкраще заґарантує ліквідацію українських змов.

„Перед кількома місяцями, після судетської катастрофи, Чехословаччина була державою, яка жваво підтримувала український рух. Діяла тут ціла низка причин. Безсумніву тут грали ролю деякі німецькі впливи, при чому могла мати вплив охота зробити Польщі на злість. У тих умовинах здавалося, що найкраща розвязка — це прилучити Прикарпатську Русь до Мадярщини і створити спільну польсько-мадярську границю. Але тепер маємо вже за собою кілька місяців досвіду. Виявилося, що Мадярщина слабша, ніж це здавалося польському громадянству. Вона не могла здобутися на радикальний крок у справі спільної границі з Польщею, не мала досить відваги, щоб піти на спільну політичну акцію тільки виключно з Польщею.

„В цих умовинах Мадярщина не може, принайменше в нинішньому темпі давати достаточну ґарантію, що здушить українське ворохобництво на Прикарпатській Руси. В цих умовинах не маємо ґарантії, що на випадок прилучення цілої Прикарпатської Руси до Мадярщини, мадярська політика в тій країні буде зовсім самостійна, що кермуватиметься оглядами виключно на мадярський інтерес.

„Тимчасом з чеського боку після висилки ґен. Прхалі, бачимо тенденції присмирити українські почини. В цих умовинах можна навіть допустити здогад, що рух, який знову починається у справі Прикарпатської Руси, приймуть прихильно і деякі українські кола.

„Сьогодні становище польської прилюдної опінії інше, ніж було перед кількома місяцями. Воно залежить від того, хто даватиме Польщі більші ґарантії в обсягу української справи. Українська проблема в цьому моменті актуальніша."

Цікаво довідатися про ту зміну „польської прилюдної опінії" у справі Карпатської України, що про неї пише „АБЦ". Але направду не знаємо ніяких фактів, на які „АБЦ" зрештою дуже неясно покликалося, що давали би „польській прилюдній опінії" (поняття теж дуже неозначене) підставу до нової концепції, якої ніхто з польських політиків, особливо в останньому часі, не брав під увагу. Що-ж торкається тих „деяких українських кол", що „приймуть прихильно" оті нові „тенденції з чеського боку" — то це покищо загадка оенерівців.

—o—

З українського життя за кордоном.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТ ГОЛОВОЮ Т-ВА СТУДЕНТІВ ЧУЖИНЦІВ У БЕЛЬҐІЇ.

Інж. А. Кішка, студент люввенського університету, вибраний на цей рік головою C. I. E. E. (Cercle International des Etudians Etrangers) в Люввені. Є це одно з найрухливіших студентських товариств у Люввені. Гуртує воно понад триста студентів чужинців, що заступають разом 43 національности. З нагоди дня студентів чужинців у Люввені бельґійська католицька преса присвятила згаданому Товариству статті та знимки, дуже тепло висловлюючися про його нового голову.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД У БЕЛЬҐІЇ.

Усі Українські Громади: в Люввені, Брюселі, Лієжі, Серені, Шарльруа та ін. відсвяткували цього року, як і минулими роками, свої святвечорі. З нагоди ріжних національних роковин відбулися по всіх еміґрантських осередках академії та святочні сходини, получені звичайно з торжественною Службою Божою, часто з участю чужинних представників і делеґацій. По всіх осередках істнують хори, а в Лієжі ще й рухлива театральна трупа. Роковини Крут відсвяткувало українське студенство в Люввені традиційною цілоденною голодівкою та складкою на національний фонд. Треба підчеркнути, що донські та кубанські козаки горнуться до нашого зорганізованого життя в Бельґії.

Ж. П.

Річна сесія Львівської Хліборобської Палати.

Дня 31. січня ц. р. відбулася річна сесія Львівської Хліборобської Палати. Засіданням проводив у заступстві хорого президента Ради Палати голова Т-ва „Сільський Господар" і заступник президента Палати **Мирон Луцький.** Він покликав до президії двох радників, у тому радника Миколу Кузьмина з Озірної. В промові, яку виголосив з приводу відкриття, вказав предсідник на те, що незначна поправа господарської ситуації в попередньому році дуже сильно відбилася на цілому хліборобському краю: хлібороби почали не тільки інвестувати поважні гроші у свої господарства, але також скріпився організаційний та культурно-освітній рух серед селянських мас. Зате заломання господарської конюнктури в цьому році відбилося дуже некорисно на сільському господарстві, яке стоїть тепер перед важкою і затяжною кризою. Поправи сільського господарства не можна привести механічними засобами, про які багато пише преса, а треба йти до цього передовсім знижкою коштів продукції через обнижку публичних тягарів та оплат, через наладнання доброго збуту господарських продуктів та загалом через привернення оплатности продукції у сільському господарстві. Дальше промовець підкреслив дуже велику вагу добровільних хліборобських організацій, що є виявом суспільної енергії хліборобів та протиставився помислам якоїсь примусової одної хліборобської організації. Вкінці згадав про всі трудності, що їх приходилося поборювати хліборобським організаціям на тутешньому терені та предложив Палаті до прийняття резолюції про додаткові кредити.

З черги Рада Палати почула звідомлення дирекції про працю Палати і замкнення рахунків за рік 1937/38, плян праці і буджет на рік 1939/40 та приступила до дискусії над цими справами. У дискусії, в якій забирало голос багато радників, забрав слово голова Українського Клюбу у Львівській Хліборобській Палаті **інж. Юліян Павликовський,** що в довшій промові зясував становище українських радників до сучасного господарського положення та до праці Палати. Зразу бесідник представив загальне тло, на якому зарисовуються ті економічні умовини, що їх вислідом є сучасне господарське положення Польщі загалом та Галичини зокрема. Бесідник піддав докладній аналізі оплатність сільських господарств у Галичині та вказав, що при теперішній господарці про таку оплатність нема що говорити, але не було про неї мови також і тоді, коли в попередньому році була т. зв. ліпша конюнктура. На основі статистичних даних виказав, що положення сільського господарства критичне та вказав на способи, якими можна піднести оплатність сільського господарства. При цій нагоді піддав критиці проект т. зв. збіжевого монополю та виказав, що забезпечення рентовности сільських господарств повинно йти теж і передовсім через обниження податків, публичних даний та інших тягарів, які непомірно здорожують сільсько-господарську продукцію. Торкнувся теж питання надзвичайно дорогих залізничих тариф, які мають бути ще й дальше підвищені та які є непомірним тягарем при збуті сільсько-господарських продуктів. Дальше обговорив ролю українських господарських організацій у цілій господарській системі українського хліборобства, а саме „Сільського Господаря" та всіх видів української кооперації, представив усі трудноші і перепони, з якими ці організації у своїй праці стрічаються та виказав, як то зовсім посторонні чинники, що не повинні мати ніякого відношення до господарських справ, найчастіше саме рішають про господарські справи на нашому терені. Цю промову бесідник ілюстрував даними, які найкраще зясували всі господарські потреби українського хліборобства. Треба зазначити, що бесідник на початку своєї промови зложив засадничу декларацію щодо становища Українського Клюбу до Палати, а саме про її склад та урядовців. У цих справах Український Клюб висунув свої вимоги вже на попередніх засіданнях Палати.

По дискусії над звідомленням і пляном принято буджет на рік 1939/40, що замикається в загальній сумі доходів квотою 1,709.968 зол. та у видатках квотою 1,738.768 зол. Недобір має бути покритий з резерв Палати. Рада Палати порушила крім того цілу низку актуальних справ, що відносяться до сільського господарства краю.

З громадянської діяльности д-ра Данила Стахури в Самбірщині.

(Докінчення).

НАПЕРЕДОДНІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

Праця в 1914. році йшла скоршим темпом у філії „Просвіти" і по читальнях. Нарід, зацікавлений подіями на балканськім півострові, що грянули на його очах, розпочав 1914. рік у якійсь тривозі, оглядаючись на всі сторони. Уми нашого народу запрятані були здвигом наших Соколів і Січей, що відбувся 28. VII. 1914 у Львові.

У звязку з цим, що в напруженій до крайности ситуації, на збори „Просвіти" у Львові не приїхав ніхто, д-р Стахура (разом зі всіми головами філій „Просвіти") дістав з централі 19. VI гостре письмо з докорами. Д-р Стахура рівнож гостро відповів:

„...Передовсім жінка моя від довших літ хорує, а тепер від лютого перебуває уже постійно в санаторії у Швайцарії. Я лишився з дітьми і зі служницею в хаті тай коротаю свою біду. Поза тим відбув я 10. мая свій особистий здвиг в Самборі. Дня 24. мая їздив на обласний здвиг до Перемишля, а на Зелені Свята, 31. мая, їздив я до родини до Львова. 8. червня поїхав був з самбірським „Соколом" на здвиг Соколів і Січей до Старого Самбора. 27. червня вибираюся з двома старшими дітьми на здвиг до Львова, то що в тім дивного, що 11. червня делеґував я на своє місце Олексу Ріпецького, котрий обіцяв, що на збори („Просвіти") поїде, але слова не додержав, бо приготовлювався до риґорозу. Читальні в повіті ми повідомили про збори, але кожний виправдувався тим, що не мав пятки на покриття коштів. Це мої жалі й оправданя. Д-р Данило Стахура, голова філії."

Д-РА СТАХУРУ МОСКАЛІ ВИВЕЗЛИ ЯК ЗАКЛАДНИКА.

Наступили відомі світові події. Російська армія заняла Самбір 17. вересня. Діяльність філії припинилась. Майже всі читальні „Просвіти" були ушкоджені, деякі зруйновані, бібліотеки понищені. Д-ра Стахуру і радника Біленького з іншими громадянами російські окупанти вивезли як закладників до Симбірська, звідки вернулись вони по жовтневій російській революції.

ПОВОРОТ ДО КРАЮ. ЛИСТОПАДОВІ ПОДІЇ В САМБОРІ.

В 1917. році Головний Виділ „Просвіти" видав до всіх філій обіжник ч. 1, щоб читальні вносили прохання до ц. к. Намісництва у справі фондів на відбудову. Д-р Стахура скликав Загальні Збори філії, де реферат виголосив д-р Богдан Чайковський. Рішено взятися енергійно до відбудови читалень і приєднування членів. Д-р Стахура є дальше головою філії, о. Петрик заступником, д-р Андрій Чайковський контрольором. Головний Виділ прислав відповідні нові формулярі і друки для наладнання діловодства по читальнях, але в листопаді 1918 розпочалася українсько-польська війна.

Українці перебрали в Самборі владу у свої руки, до чого причинилася найбільше українська сільська молодь з доокличних сіл. Д-ра Стахуру іменували бурмистром міста, д-ра Андрія Чайковського повітовим старостою, радника Івана Туркевича предсідником окружного суду, радника Барвінецького предсідником Скарбової Дирекції, радника Біленького директором семінарії, проф. Бойцуна директором гімназії, о. Ю. Татомира окружним шкільним інспектором. Всі уряди і школи обсаджено своїми людьми, а в тих урядах працювали прихильні українцям польські і жидівські урядовці.

ДІЯЛЬНІСТЬ Д-РА СТАХУРИ НА ЗАКАРПАТТІ.

Під напором відомих подій і після усунення української влади з Галичини, д-р Стахура був приневолений виїхати за границю до своєї хворої дружини і дітей до Швайцарії. Відтак обставини приневолили його лишитися у Чехословаччині, де він у 1920. році вступив до служби як радник окружного суду в Берегові. Там з часом авансував на надрадника, а в 1937. році перейшов на емеритуру й осів в Ужгороді.

Там через цілий час своєї служби, при досить свободолюбивім чеськім режімі, у вільних хвилинах закладав читальні „Просвіти" та інші культурні українські товариства. Часто давав відчити для селян з обсягу права, розбуджував національну свідомість між нашими закарпатськими братами. До останньої хвилини життя служив чесно своєму народові, як світач правди й науки під ту курну селянську стріху, зпід якої сам вийшов...

Самбірщина відчула зараз недостачу д-ра Стахури. Його хата стояла отвором для всіх. В його адвокатській канцелярії шукали поради всі покривджені. Він був батьком всіх читалень „Просвіти". По нім не було вже такого організатора, такого завзятого пропаґатора народньої освіти в Самбірщині. Він перший вчив пробивати ґрубша скалу темноти, сіяти перше зерно знання освіти. Те все, що Самбірщина має найкращого, доброго й позитивного, завдячує першій і невсипущій праці д-ра Стахури. Всі освітні й економічні товариства, що розвиваються на терені Самбірщини, перші підвалини під їх розвиток положив д-р Стахура.

„КНЯЖИЙ ДАР" Д-РА СТАХУРИ ДЛЯ НАРОДУ.

Д-р Стахура, покидаючи наш край, лишив у Самборі гарну поверхову камяницю, яку він доробився з адвокатського хліба. Як повстало в Самборі музейне Товариство „Бойківщина", д-р Стахура на просьбу автора цих стрічок та д-ра Гуркевича відступив даром у своїй камяниці одно мешкання, зложене з 4 кімнат, на приміщення музейних експонатів на 10 літ, що представляє вартість 10.000 золотих! Це був княжий дар, який д-р Стахура зробив своєму народові, над яким ціле життя культурно працював. Два роки перед смертю продав цю камяницю своїм людям за меншу ціну, як давали чужі, ці дзятого, щоб лише свої люди його камяниці купили. Половину цієї камяниці купив Український банк, який д-р Стахура оснував, четверту частину записав (д-р Гуркевич) нашому Науковому Товариству імени Шевченка, а друга четвертина опинилася в руках приватної людини: українського священника.

СМЕРТЬ НА ЧУЖИНІ.

Так працював і трудився д-р Стахура [illegible] великий народолюбець. Помер далеко від рідної землі у Празі, дня 20. грудня 1938 року, проживши 78 літ. Память його [illegible] Самбірщина ніколи д-ра Стахури не [illegible]

Іван [illegible]

З природи і життя.

НАРОДИ І СКАРБИ ЗЕМЛІ.

На нашій землі живе тепер близько 2 міліярди людей. Уся ця безчисленна маса людей має свої потреби у ріжних предметах, конечних для життя та життєвої вигоди. Земля є тим джерелом, з якого люди витягають поживу, одіж; вона має у собі джерела енерґії і тепла. Земля постачає також матеріялів до будови людських домівок. До всіх цих конечних потреб людини черпаємо сирівці з землі, тому засоби сирівців на поверхні і в глибині нашої землі є предметом безупинних дослідів учених.

Характеристичне, що в усіх дипльоматичних переговорах, що велись останніми роками також завсіди порушують питання розділу сирівців поміж поодинокі народи.

Досліди Лейта.

Справою природних багатств зайнявся теж к. зв. канадійський учений Франк Лейт. Він уложив спис сирівців, що є тепер у руках людей, та обрахував на який час вони ще можуть вистачити. З усіх ділянок сирівців першої потреби найцікавіше вийшли досліди над мінеральними запасами людства і засобами джерел енерґії.

Лейт постарався означити приблизно загальну кількість мінералів у природі, металів і металоїдів, що їх можна добути із земної кори, від океану і атмосфери. З металів у земній корі є 7,96 прц. алюмінія, 4,44 прц. заліза, 3,21 прц. вапна, 2,48 прц. потасу, 2.47 соду і 2,28 прц. маґну. Інші металі становлять тільки дуже дрібний відсоток маси твердої шкаралущі нашої землі.

Щодо інших первнів, то вони становлять головну масу земної кори, як нпр. кисень (47,77 прц.), кремінь (кварц) 27,25 прц.; інші первні, як водень, уголь, фосфор, хльор, сірка становлять тільки незначний відсоток земної кори. З того видно, що зі загально вживаних металів не заліза, але алюмінія є найбільше на світі. Зокрема не може людство нарікати на брак таких первнів як вапно, потас, сод і маґн, яких є у нашій землі велитенський запас.

Оливо, цинк та мідь.

Дуже велику ролю у виробництві грають також загально знані металі як оливо, цинк та мідь. Одначе їх є на землі дуже мало, бо вони становлять тільки 0,02 прц. складу земної кори. Одначе природа так щасливо для людини уложила зложжя тих цінних мінералів, що вони покищо вистачають для потреб людства.

Одначе як це виказали обрахунки знавців запаси тих металів вистануть тільки на найближчих 100 років. По тім часі дуже сумнівне чи вдасться найти нові зложжя тих металів при сучасному розвитку нашої геольоґії. Тому люди мусітимуть використовувати також дуже низькопроцентові руди, які нині викидають як відпадки. Також людство мусітиме заступити ті металі первнями, яких є більше в нашій землі, як нпр. алюміній і маґн; ясно, що раніше будуть мусіти знайти наперед дешеві способи їх експльоатації. За тим природним процесом, коли заступають одні металі другими промовляє і цей факт, що в ост. 3—4 десятиліттях незвичайно зріс ужиток алюмінія у найріжнородніших ділянках людського господарства. Таксамо вириває щораз більше на поверхню людського господарства маґн, якого фабрикація доволі дешева.

Метальоїди земної кори.

Зате багато в земній корі метальоїдів. Їх стане для мешканців ще й до далекої будуччини. І так нпр. хльору є в земній корі 0,01 прц.; він становить 60 прц. кухонної соли, де є злучений атом хльору з атомом соду; на брак соли нам не можна нарікати.

Подібні скарби мінералів, що необхідні для промислу нашої доби плавають у водах наших океанів. І так нпр. в одній шестистінній милі (коло 4 км.[3]) океанічної води находиться коло 90 міл. тон хльору, 53 мілонів тон соду, 5,7 міл. тон маґну, 4,3 міл. тон сірки, 3,3 міл. тон потасу, 2,4 міл. тон вапна, 310.000 тон брому і 200 тон йоду. Не диво, що вже тепер істнує цілий ряд фабрик, що добувають з морських вод маґн і бром. У всіх океанах нашої землі, міститься 60 міліярдів тон йоду, так що нема страху, щоб навіть найдальшим поколінням мешканців нашої землі забракло нпр. йодини.

Скарби у повітрі.

Також наше повітря складається з безмежних запасів деяких первнів, що є там у газовому стані. І так на поверхні землі одної квадратної милі у стовпі атмосфери маємо коло 22 міл. тон азоту, 7 міл. тон кисня, 378 тон арґону, 370 тон неона (газ уживаний до т. зв. неонового світла у спеціяльних рурках — жарівках), 20 тон ґелія (газ, яким наповняють цепеліни) і т. п. Ті запаси газів є також практично бездонні так, що нема страху, щоб людство могло нпр. зужити ввесь кисень, без якого і так неможливо жити.

За джерела тепла.

Крім тепла, яке дістаємо від сонця найважнішими джерелами тепла і світла людини є вугілля і нафта. Як дослідили ґеольоґи наша земля має коло 7,4 трилйонів тон вугілля, що вистане на 5 тисяч років, коли його зуживати так як досі. Запаси вугілля розділені дуже нерівно поміж поодинокі країни світа. І так 73 прц. усього вугілля є в Північній Америці, 15 прц. у Канаді, 12 прц. має Китай, Німеччина 6 прц. Також припаси вугілля СССР і Франції вистачають для тих країв на багато літ.

Зложжя нафти, цього „пливкого золота" знаходяться тільки в небагатьох пунктах нашої землі. У Зл. Д. П. Америки знаходиться коло 60 прц. усіх світових запасів нафти. Цікаве, що спеціялісти нафтярі зперед 25 років віщували, що по тім часі всі джерела нафти вичерпаються. Одначе вони помилилися і нині ще запаси нафти на світі дуже значні. Всеж знавці кажуть, що тих запасів нафти стане найвище на 100 років. До того часу треба буде винайти штучну синтетичну нафту чи інше штучне паливо.

Джерела „білого вугілля".

Чимраз більшого значіння у світовій господарці набирає електричність, яку витворюють турбіни великих електростацій, що їх уводять у рух спадні води. Ту енерґію зовуть „білим вугіллям". Природно, що найбільші запаси тої енерґії мають краї, де є ріки з великими водопадами. На світі енерґія спадних вод може дати працю 400 міл. парових коней, з чого коло 68 міл. парових коней припадає на британську імперію, 55 міл. п. к. на Зл. Д. П. А. і 22 міл. п. к. на Швецію і Норвеґію, що майже цілі є зелектрифіковані.

Наша доба є справжньою добою панування заліза і сталі в ужитковім виробництві. І так нпр. у 1937 р. видобули на світі коло 100 міл. тон заліза. При сьогоднішніх потребах вистане заліза ще на яких 600 років. На залізо особливо багата Америка, яка сама має запаси заліза, що можуть вистачити для потреб цілої земної продукції на 360 літ. Европейських злож заліза вистане на 110 років світового зужиття.

Поділ багатств.

З цього видно, що людство має великі запаси мінеральних скарбів ще на довгі-довгі роки. Одначе вони дуже нерівномірно розділені між поодинокими краями і народами. З таблиці уложеної згаданим Лейтом видно, що є кілька країв упривілеєних. На першому місці находиться британська імперія, якій бракує тільки олива та нафти; позатим вона має всяких мінеральних скарбів доволі. Далі йдуть Зл. Д. П. А., яким брак тільки ніклю та олива, Франція, спеціяльно багата вугіллям та залізом. Зате всіх майже мінеральних скарбів бракує Японії та Італії, і це сьме є причиною їх імперіялістичних змагань. У доволі корисному положенні під оглядом природних скарбів є і наші землі, що віщує їм величавий господарський розвиток і самовистачальність під кожним оглядом.

100-ліття фотоґрафії.

Величавий винахід рисування образів світлом, що став початком новітньої фотографіки, святкує свій 100-літній ювилей. 7. січня ц. р. минуло 100 років від дня, коли у паризькій Академії Наук описали і задемонстрували фотографічний апарат.

Сама ідея фотографії, себто „ловлення" освітлених предметів маленьким отвором витятим у квадратній коробці був знаний уже в XIII. віку. Одначе минуло аж 5 століть заки вдалося утревалити образи, зловлені у затемненій скринці. Винахідниками були французи Даґер і Ніепс.

Перші фотографічні апарати придумані Даґером важили 6,5 кґ. Були це важкі деревляні коробки, правдиві мамути в порівнянні з нинішніми маленькими кишеневими апаратами. Перші фотографічні апарати працювали дуже повільно; навіть при повному сонячному освітленні треба було даний предмет чи особу насвітлювати перед обективом 20—30 мінут. Нині до сфотоґрафування вистачає малий дріб секунди (одна сота чи пятьдесята сек.).

Від 1839 р. до сьогодні штука фотографування дуже посунулася вперед. З перших знимок, що скоро линяли, ми дійшли до рухомої фільми і фотографії у природних кольорах. Перед 100 роками виправа до фотографа була небуденною подією. Сьогодні на знимку на вулиці ніхто навіть не звертає уваги.

Завдяки винаходові двох французів повстав величезний фотографічний промисл. Фабрики фотоапаратів — це сьогодні великі світові концерни. Таксамо розвинулася величаво фабрикація фотоболон, кліш, помічних приладів, інсталяцій, фільмових камер і т. п. Фотоґрафічний промисл затрудняє сьогодні сотні тисяч робітників і тисячі спеціяльних крамниць. Сама штука фотографії найшла свій найвеличніший розвиток у фільмі, що став духовою стравою і розвагою міліонів.

Сама фотоґрафія суперничить подекуди з малярством і доходить до меж мистецтва. Це той рід мистецтва, в якому кожний може вправлятися на власний рахунок і без чужої помочі та школи. Разом із зростом туристичного руху міліони людей возять зі собою фотографічні апарати, якими ловлять свої „спомини".

—o—

Таємниці дикунів.

Відомий американський антропольоґ Ш. Келльоґ вибирається з науковою експедицією на острови Фіджі, щоб прослідити дві ще досі таємні справи з життя тамошніх мешканців.

Першою є справа, яким чином потраплять тубильці з островів Фіджі підчас реліґійної екстази ходити довший час босими ногами по розжарених до білого каменях без ніякої шкоди для себе.

Другою загадкою, що її намагатиметься розяснити експедиція є спосіб пересилки відомостей дикими при помочі бубнів з вижолоблених і виповнених потрохи водою колод дерева. Дикуни вміють так поводитися з тими колодами, що звуки бубна чути тільки на таку віддаль, на яку вони хотять їх висилати.

Келльоґ думає, що ту незвичайну прикмету бубнів з Фіджі слід приписати спеціяльному виповнюванню деревляних колод водою у спосіб незнаний досі европейцям. Тому вчений хоче дослідити це цікаве акустичне явище, на якого основі побудовані бубни дикунів.

Експедиція буде засоблена у тій цілі у спеціяльні наукові інструменти і в апарат до кіно-звукових знимок.

—o—

В Карпатській Україні повний спокій.

Спеціяльний кореспондент „Чеського Слова" з Хусту пише, що виборча кампанія в Карпатській Україні проходить у повному ладі. Людність бере масову участь у вічах, на яких промовці представляють велике значіння першого українського, законодатного сойму Карпатської України.

В цілій Карпатській Україні — пише далі кореспондент „Чеського Слова" — панує повний спокій і лад — всі інші вістки — це провокаційна брехня.

На передвиборчих вічах зявляються масово і чехи, які маніфестують за українською владою та заявляють, що голосуватимуть солідарно за листою Українського Національного Обєднання.

Президент Еспанії на еміґрації.

КОЛЬОНЖ. Учора прибув до місцевости Прасль, що лежить кілька кільометрів від швайцарського кордону, президент еспанської републики Азаня. Азані товаришить жінка, шеф президіяльної канцелярії, особистий секретар та прибічний адютант. Поліція і жандармерія розтягнули над осідком еспанського президента спеціяльну опіку. Відповідаючи на промову бурмистра з Кольонж, Азаня висловив побажання, щоб в Еспанії скоро настав спокій і заявив, що час його побуту в новому осідку буде досить довгий та залежить від розвитку подій. Азаня додав, що стоїть у тісному контакті зі своїми політичними приятелями, що лишились у краю.

В розмові з представниками преси секретар президента еспанської републики Азані, Рівас заявив, що виїзд президента відбувся у повнім порозумінні з радою міністрів. Азаню відпровадили до кордону премієр Неґрін і міністр без теки Хіраль, що поїде з ним до Парижа. Рівас заперечив чуткам, немов би републиканський уряд задумував перенестись на французьку територію, звідки — на його думку — годі було б кермувати еспанськими справами. Коли запитали його про непорозуміння, що мали виникнути між Азанею та деякими членами кабінету, Рівас відповів, що тої справи не можна обговорювати на французькій землі. Президент Азаня задумує в найближчому часі виїхати зі своїм почотом до Парижа. В тому часі родина президента залишиться у Кольонж.

РЕЗЕРВИ ЕСПАНСЬКОГО БАНКУ У ФРАНЦІЇ.

Париж. З пірінейського кордону повідомляють, що досі перейшло з Катальонії на територію Франції 108.000 втікачів. Більшість републиканської армії перейде кордон щойно нині. У вівторок митна влада в Пертус притримала колюмну, зложену з 11 вантажних авт, які були наладовані штабами золота та срібла. Цей транспорт ескортували міліціянти, які заявили, що це є резерви еспанського державного банку.

Арештували комісаря внутр. справ Совітської України.

КИЇВ. На днях усунули зі служби і, по чуткам, арештували комісаря внутрішніх справ Совітської України і члена найвищого Совіта СССР Успенського, якого призначили були до Києва після арешту комісаря Леплевського. На місце Успенського призначили Кобилова. „Ліквідація" Успенського викликує багато коментарів, бо він старий чекіст і „непохитний" сталінець.

Японці проти Совітів.

ТОКІО. Агенція Домеі повідомляє, що представники всіх японських політичних партій узгіднили текст внеску, що взиває уряд до оборони японських інтересів у відношенні до Совітів. Внесок головний натиск кладе на право риболовлі на совітських водах, і також на справу вуглевих та нафтових японських концесій у північнім Сахаліні.

Внесок у незвичайно гострих словах осуджує становище Совітів у справі риболовлі.

Кандидати до нагороди Нобеля.

Каіро. ПАТ. Египетський міністр закордонних справ зголосив до норвежського парляменту кандидатуру до мирової нагороди Нобеля египетського письменника **Тантаці Геакі**, автора „геніяльних коментарів Корану, основаних на новітніх фільософічних теоріях". Як відомо, попереднью до цієї нагороди зголошено вже кандидатуру премієра Чемберлена і канцлера Гітлера.

Недиспозиція Святішого Вітця.

Рим. В нинішньому дні відкликано приватні послухання у Папи. Святіший Отець є легко недиспонований. Підготова до недільних урочистостей, які відбудуться з приводу 17. роковин коронації Папи та 10. роковин поєднання між Ватиканом і урядом Італії, в повному ході. У ватиканських колах твердять, що недиспозиція Папи не є поважна.

Мусоліні в Перуджії.

У вівторок ранком Мусоліні вистартував на тримоторовім літаку-бомбовику з летунського майдану Літторіо і пільотуючи особисто причалив по 45 хвилинах лету в Перуджії. Людність привитала Мусолінія оваційно. Дуче з балькону державного будинку виголосив коротку промову, в якій підкреслив, що саме в Перуджії він почав свій похід на Рим

Палестинська конференція в Льондоні.

Льондон. ПАТ. Сьогодні в год. 10.30 відбулося урочисте відкриття премієром Чемберленом палестинської конференції „круглого стола". В дійсности буде дві конференції: одна британійсько - арабська, друга британійсько - жидівська.

ВОЛОДИМИРА З ЛІСКОВАЦЬКИХ РИБАЧЕВСЬКА

вдова по емер. упр. школи, померла в Судовій Вишні дня 7. лютого 1939 в 77-ім році життя.

Похорони відбудуться в четвер 9. лютого 1939 в год. 2 (14) попол.

З ЧУЖОЇ ПРЕСИ.

Японці про промову Гітлера.

Голяндські щоденники „Utrechtsch Nieuwsblad" і „Nieuwe Haarlemsche Courant" з 1. ц. р. подають голоси японської преси у звязку з промовою Гітлера в райхстаґу:

„Часопис „Ashahi" бачить у промові Гітлера три важні точки: 1. нове домагання звороту давніших німецьких кольоній; 2. скріплення протикомінтернівського пакту; 3. обіцянку допомоги для Італії.

Але надто необачно було б думати, продовжує часопис, що це всі наміри Гітлера супроти заграниці. Не треба переочувати точок, про які він не згадав, а саме про німецький напір на Схід та акцію з метою унезалежнити Україну. Далі часопис думає, що Гітлер готов увійти у військовий союз з Японією. Цей союз мусів би звертатися не тільки проти Радянського Союза, а й проти всіх країн, що хотіли б напасти на підписувачів протикомінтернівського пакту".

І тїшаться, і бояться...

ПАРИЖ. ПАТ. Ціла париська преса з великим вдоволенням коментує заяву премєра Чемберлена в палаті послів на тему тісної співпраці між Францією та Анґлією.

Проте одночасно в коментарях париської преси вже нині зачало пробиватись деяке неспокоєння щодо причин, що приневолили Чемберлена саме в теперішній хвилині виголосити таку заяву.

УХВАЛИЛИ ДОВІРЯ ФРАНЦУЗЬКОМУ УРЯДОВІ.

ПАРИЖ. У часі сьогоднішньої дебати в справі амнестії для робітників, яких видалено з причини страйку, уряд поставив вотум довіря, яке дістав 334 голосами проти 260.

НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ АМБАСАДОР В МОСКВІ.

До Москви приїхав новопризначений амбасадор Франції Нажіе, якого на двірці привітали члени французької амбасади і шеф дипльоматичного протоколу Барков.

РУЗВЕЛЬТ ДОМАГАЄТЬСЯ НОВИХ КРЕДИТІВ.

ВАШИНҐТОН. Президент Рузвельт зажадав від конґресу надзвичайного кредиту у висоті 6 міліонів 732 тисяч долярів на досліди в ділянці летунства.

АКЦІЯ КИТАЙСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ.

ШАНГАЙ. В останніх днях на території Шангаю акція китайських терористів прибрала великі розміри. Висловом цього три політичні вбивства, доконані на особах китайців, що були в звязку з нанкінським урядом. Усі три вбивства виконано на території міжнародньої концесії. Атентатчики втекли.

Самоуправні вибори у Львові в квітні?

У варшавських політичних колах кружляють чутки про те, що вибори до міської ради у Львові відбудуться з початком квітня ц. р.

В СЕНАТСЬКІЙ БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ.

У вівторок сенатська буджетова комісія радила над буджетом міністерства військових справ. Буджет реферував віцемаршал Домбський. Після реферату промовляв міністр Каспшицький.

Спорт.

ПОЛЬЩА ПРОГРАЛА ЗІ ШВАЙЦАРІЄЮ.

Гакейовий мечч за мистецтво світу, ... Швайцарії 2:4 ... Базилеї, закінчився Польща — Швайцарія ... (0:4, 1:0, ...)

Німеччина — Чехословаччина 1:1

Америка — Мадярщина 3:0.

Бельгія — Югославія 3:3 (1:0, 2:1, 2:2)

Канада — Англія 0:0.

ПАТ про Карпатську Україну.

ХУСТ ПРИНЯВ ГЕН. ПРХАЛЮ ПІД НАТИСКОМ ПРАГИ.

Кореспондент ПАТ-а подає з Ужгороду, покликуючися на поінформовані джерела, що підчас побуту мін. Ревая у Празі тамошній уряд видвигнув ультимативну вимогу, щоб карпатоукраїнський уряд погодився з іменуванням ген. Прхалі та формально впровадив його в урядування.

•

„КАРПАТСЬКА СІЧ" І ЖАНДАРМЕРІЯ.

ПАТ подає з Ужгороду: Дотепер всемогутня терористична (?) організація „Карпатська Січ" стає предметом ригористичних метод чеської поліції. Чеська жандармерія побила у Брустурах двох членів „Січи", яких відвезли до шпиталю у Тячеві. У Квасах під Раховом чеська жандармерія арештувала льокального провідника „Січи" та відставила його до концентраційного табору.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 8. лютого 1889.

ПАН. ПОЛІЦМАЙСТЕР НАКАЗУЄ.

„Польські часописи і за ними й німецькі повідомлюють, що багато польських купців і промисловців у Вильні мусіли на домагання тамошнього поліцмайстра підписати заяву, що вони у своїх крамницях і робітнях не будуть зі сторонами говорити інакше, як по російськи і зовсім не вживатимуть польської мови. Інакше на дотичні фірми наложать перший раз грошеву кару, а як це повториться, то їх льокаль замкнуть."

„ВЕЛИКУ СЕНЗАЦІЮ У ВІДНІ,

зворушеному страшними пригодами у двох останніх тижнях, викликав ще й факт самогубства баронівни Марії Вечери, хорватки, славної віденської красуні. Молода баронівна тайком виїхала з Відня в понеділок і в вівторок відібрала собі життя в Бадені. Згідно з одними вістками застрілилася з револьверу, як кажуть інші, струїлась стрихніною. Причиною самогубства — кажуть — була нещаслива любов."

Куди піде дальший наступ еспанських національних військ.

Французькі парляментарні кола застановляються над питанням, у якому напрямі національні війська поведуть наступ після опанування решти Катальонії.

Можливости наступу на Мадрид не беруть під увагу, бо таке велике місто становило б поважний тягар, зокрема коли йде про харчування. Правдоподібніше національний наступ піде тепер здовж моря, від півночі на Валенсію та від полудня на Альмерію, щоб відтяти червоній Еспанії звязок зі зовнішнім світом.

У деяких парляментарних колах висловлюють побоювання, що ґен. Франко заатакує тепер острів Мінорку, користаючи з помочі італійського летунства й маринарки.

—o—

ВАТИКАН ПОГОДИВСЯ НА ЛАТИНСЬКЕ ЕПИСКОПСТВО У СТАНИСЛАВОВІ?

Польська преса приносить вістку, що Ватикан погодився остаточно на оснування нового латинського епископства у Станиславові. Воно обіймало б ціле станиславівське воєвідство і частину тернопільського.

—o—

ПАЛЕСТИНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ „КРУГЛОГО СТОЛА" ПОЧАЛАСЯ.

У вівторок передполуднем почалася в Льондоні конференція „круглого стола" в палестинській справі.

ХОРВАТИ ВДОВОЛЕНІ КРІЗОЮ ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО УРЯДУ.

Хорватські політичні кола, зближені до д-ра Мачека, підкреслюють з вдоволенням, що остання урядова кріза була першою в історії Югославії, яку спричинило хорватське питання. Це значить, що хорватське питання зближується до позитивної розвязки. Хорватські кола висловлюють признання для реґента за те, що він перевів зміну уряду.

—o—

ДАЛЬШИЙ ПОДІЛ НАРОДНІХ КОМІСАРІЯТІВ СССР.

Президія найвищої ради СССР рішила поділити нар. комісаріят будови машин на три нові: 1) важких машин (нар. комісар Малишев), 2) средніх машин (нар. комісар Ліхачев), 3) загальних конструкцій (нар. комісар Паршин).

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ СКАНДИНАВСЬКИХ ДЕРЖАВ.

Від 20. до 22. ц. м. відбудеться в Гельсінках конференція міністрів закордонних справ Данії, Норвеґії, Швеції та Фінляндії. Одною з головних точок нарад буде справа мілітаризації Аляндських островів.

—o—

ЖИДІВ ПРИЙМАЮТЬ ДО РУМУНСЬКОЇ МОНОПАРТІЇ.

У семигородському місті Араді приймають жидів до румунського фронту національного відродження.

Просфори у Львові.

У Т-ВІ „ВОЛЯ".

Минулої неділі відбулася традиційна просфора Т-ва Українських Дозорців і Домової прислуги „Воля" у власній домівці при вул. Оссолінських 10. У просфорі брало участь незвичайно багато членів, так, що простора домівка „Волі" не могла помістити всіх учасників і тому до спільного стола засідали гості аж трьома наворотами.

Просфору посвятив **епископ Будка**, який теж виголосив до приявних відповідну святочну промову. Відтак промовляли: голова Т-ва „**Воля" Петро Лісович**, пос. д-р **Ст. Біляк**, п. **Козицький**, о. прялат **Л. Куницький**, ред. **Яворівський**, дир. **М. Таранько**, адв. **Решетилович**, пп. **Д. Фай**, **Савуляк** та інші. Були теж присутні на просфорі представники інших наших установ. Приявні висловили свою вдячність та поклін для о. **митрополита Шептицького**. Підчас просфори грала власна оркестра Т-ва „Воля".

У КЛЕПАРОВІ.

Здавалося, що по ріжних труднощах та непорозуміннях, які заістнували у клепарівській дільниці в минулім році, організоване життя тамошніх громадян заломиться зовсім і не легко вернеться у давні рямки. Надії лихих людців завели. Уладжена 5. лютого традиційна просфора при співучасти чотирох Товариств а саме: Союзу Українок, Церковного Братства, Читальні Просвіти й Рідної Школи виявили наглядно, що за винятком кількох одиниць, організоване громадянство й дальше працює для загального добра. На запрошення Комітету, виповнили громадяни Клепарова вщерть простору салю „Просвіти" і поверх 250 осіб засіло до спільного стола.

Перед просфорою відбувся концерт колядок в тамошній церкві, який викликав помітне враження. Відтак в салі Просвіти поблагословив парох о. д-р Кладочний просфору та в гарно обдуманій промові побажав всім присутнім дожити у здоровлю кращих часів. Підчас просфори співав гарно клепарівський хор під проводом м-ра Горака, а діти тамошньої Рідної Школи відограли влатно „Новий Вертеп" Шкрумеляка.

Із запрошених гостей зложили бадьорий привіт п. Сухá від Централі Союзу Українок, від осередньої організації міста Львова зложив привіт делеґат п. **Матвійчук Микола**. Відспіванням національного гимну покінчилося це родинне свято Клепарова. Годиться відмітити, що істнуючі в Клепарові установи розвиваються під умілим проводом гарно, особливо підкреслити треба дошльну й жертвенну працю о. д-ра Кладочного, який у такому короткому часі зумів згуртувати розсварених громадян. **Учасник.**

•

У доповненні до вчорашнього звідомлення з просфори Кружка Р. Ш. галицької дільниці подаємо, що як представник Гол. Управи Р. Ш. виголосив привіт і принагідну промову **проф. Гусак.**

ПРОСФОРА В „НАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ".

5. лютого ц. р. зійшлося понад 70 службовиків з рідними у просторій салі Народньої Торговлі на спільну просфору. Серед салі ялинка в шаті сніжно-білого пуху та в сяйві лагідного світла свічок вводила всіх у святочний настрій. У цьому настрою поява пароха церкви св. Спаса о. Садовського, посвячення просфори та його патріотична промова зробила на всіх незабутнє враження.

Підчас спільної вечері, переплітаної співом колядок, складали присутнім побажання: від дирекції Н. Т. інж. Ю. Павликовський, від Ревізійного Союзу Українських Кооператив дир. Іван Филипович, від Надзірної Ради Н. Т. д-р Михайло Волошин.

Згуртовані при столах, уставлених у формі емблеми Н. Т., довкруги ялинки, що є символом родинної спільноти — від наймолодшого ученика до найстаршого службовика — мусіли відчути, що лучить їх одна ідея й одне бажання та що тим бажанням є світле майбутнє дорогої їм установи.

Присутні переслали привіт для президента Надзірної Ради Н. Т. д-ра Костя Левицького і заст. президента о. крил. Лопатинського, які, на жаль, не могли на свято прибути.

По вечері учасники провели спільно час при співах, танцях і товариській гутірці.

—o—

З ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Вечірка „Червоної Калини" і ТОПІЖ-у.

Вечірка „Червоної Калини" і ТОПІЖ-у зібрала в усіх салях Народнього Дому найдобірнішу українську публику Львова і навіть з краю. Гості бавилися з правдивою журналістичною фантазією і стрілецькою „охотою" до білого дня. Відчинена увесь час театральна саля Нар. Дому була вигідним прибіжищем для тих, що поцілені стрілою Амора, хотіли поважніше порозмовляти зі своєю вибраною про пляни на майбутнє. Музика Ябця, як звичайно, першорядна, одно тільки маємо їй закинути, що має нехіть до нового українського сальонового танку „веселки" і воліє пропаґувати лямбетвока. Аранжери „стояли на висоті свого завдання" — тоді, коли взагалі стояли, бо здебільша сиділи — в буфеті. Але публика давала собі раду і без них.

Єдина „темна" сторінка цієї забави — це замала поємність саль і кімнат. Найвища пора, щоб теперішня управа Нар. Дому перебудувала театральну салю на балеву: мала б із карнавалу величезні доходи, а українці власну пристойну салю. Фотографові п. Савці треба на будуче побажати, щоб свого рефлектора не влучав до електричної сіти і не палив стопок, — а „У. Бесіді" слід побажати чемнішого та ліпшого сторожа.

Учасник.

Самоуправні вибори.

Пишуть нам з Радехова:

В Радехові вибори до міської ради розпи-сані на 12. лютого. Дня 23. січня відбулася на-рада, на котрій виборці довідалися про ком-проміс, що дає українцям мандат на віцебур-мистра і 4 мандати на радних (передтим 5 рад-них). На цій нараді намічено також кандидатів.

У **Лопатині** поляки добули 7 мандатів (ОЗН), УНДО 4, сіоністи 1.

Під наголовком „Виборча перемога в **Чорткові**" пише „Всхуд", що **поляки здобули** в Чорткові 18 мандатів на всіх 24 завдяки внутрішній консолідації польського елементу. Це проявилося не тільки в тому, що виставлено тільки одну листу польського фронту, але й у великому відсотку голосуючих поляків (у деяких округах 95 прц.). Українці здобули тепер тільки 1 мандат (перше 5). „Всхуд" пише, що відсоток голосуючих серед українців був значно нижчий, а до того в деяких округах українські голоси нібито розбилися. Як було в Чорткові в дійсности, не знаємо, бо досі ніхто з тамошніх громадян не вважав за вказане щонебудь про це до нас написати.

Той самий „Всхуд" пише, що в **Судовій Вишні**, яка має 45 прц. українців, 31 прц. поляків і 24 прц. жидів, вийшло радними на основі компромісу 8 поляків, 5 українців та 3 жидів. „Всхуд" підносить доцільність того компромісу і його добрі сторони для поляків Судової Вишні. Щодо цього останнього не сумніваємося.

При минулонедільних виборах у **Скалаті** вийшло поруч 9 поляків і 5 жидів також якихсь „старорусинів". Цікаво було б почути щось докладніше про тих „старорусинів" у Скалаті, бо про таку породу людей у тому місті якось досі ніхто не чував...

—o—

Здоровий прояв.

XVI. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше одноразово **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: інж. Козаневич Марія Зимна Вода б. Львова 5, Войтович Володимир Старі Броди 5, Винник Михайло Сандомир 4, Лащецька Ольга Самбір 5, тухлянський гр.-кат. деканат (духовенство і церкви) Плаве 24.31, Анатоль Гуньківський Тернопіль 4, чит. „Просвіти" Бобрівка б. Ярослава 28.34, Пов. Союз Кооперятив Ярослав 20, Дубицький Юліян Дембіца 2, Фільц Омелян Лодзь 15, Кружок Р. Ш. Городок 100, д-р Шмонець Іван, Жидачів 10, гр.-кат. церква Ілів б. Жидачева 2, Балацим Михайло Миколаїв н. Дн. 18.20, Барилюк Максим Лубянки Нижні б. Збаража 11.70, Пов. Союз Кооп. Калуш 100, Віра Трусевич Львів 10, Павлюк Емануїл Львів 5, о. Ліщинський Михайло Брюховичі 6, д-р Попович Мирослав Олешичі 2, о. Пшепюрський Андрій Старява б. Мостиськ 24.50, Гринишук Григор Лоєва б. Надвірної 32.13, Гладюк Степан Магерів 2, о. Кобат Іван Боберка б. Турки 10, гр.-кат. уряд парох. Лісок (Сокаль) 10, Український Кооперативний Банк Комарно 25, Затхеєва Левка Торунь 42.50, д-р Отецьник Іван Лопатин б. Радехова 5, Кружок Р. Ш. Немирів б. Львова 20, кред. кооп. „Братня Поміч" Вороблячe б. Львова 5, чит. „Просвіти" Перемишляни 101, Кртичак Дмитро Скородне б. Лютовиськ 4, д-р Лукіянович Денис Брюховичі 5, Каратницький Модест Львів 10, д-р Салочка Степан Пістинь 3, Шавель Степан Верхівці 1, Союз Українок Долпотів б. Калуша 4.17, церковне братство Долпотів 49.11, д-р Чвартацький Гр. Любінь Великий 2, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Добромиль 78.05, о. Лаврецький Василь Крехів 10, о. Дмитерко Михайло Мишків б. Заліщик 15, Т-во „Луг" Грусятичі 20, кооп. „Рідна Торговля" Стрілиська Нові 20, м-р Казанівський Мирослав Боратин 2.50, кооп. „Правда" Грусятичі 25, гр.-кат. уряд парох. Чешиці б. Бродів 3, д-р Лаврівський Володимир Бережани 5, гр.-кат. уряд парох. Ратищі 6.06, гр.-кат. уряд парох. Чистопади 12.60, о. Ковальчук Михайло Старі Броди 20. (Продовження буде).

☦ Посмертні згадки.

ІВАННА МОГИЛЬНИЦЬКА.

Дня 14. січня ц. р. померла в Югославії в домі своєї доньки і зятя д-ра Анни Чабак і д-ра Богдана Чабака п. **Іванна Могильницька**, вдова по бувшім адвокаті і послі д-рові Андроніку Могильницькім. Лишила ще доньку Наталку, замужну за д-ром В. Скоморовським. Два сини Покійної згинули в Галицькій Армії на Великій Україні. — В. Ій П.!

НОВИНКИ

9 Лютий	**ЧЕТВЕР** Ст. ст. 27. січня 1939. † Перен. мощей Івана З. Лат. Апольонії д. м. Сонце: схід — 6.48, захід — 16.30 Місяць: схід — 0.00, захід — 9.30

Завтра: 10. лютого. П'ятниця
Ст. ст. 28. січня 1939.
Єфрема прп.
Лат. Схолястики д.
Сонце: схід — 6.46, захід — 16.32
Місяць: схід — 0.10, захід — 10.02.

—o—

— **„Українські міщанки старого Львова"** — реферат на цю тему (третій із циклю „Наш Львів") виголосить ред. Микола Голубець у домівці Дружини Княгині Ольги (Сикстуська 46) в пятницю 10. лютого в 6-ій годині ввечір. Участь членів обовязкова. Гостям раді. 1—2

— **Лемківська вистава.** Відкриття етнографічної лемківської вистави в Музею Наукового Товариства ім. Шевченка, що її влаштовує Т-во Прихильників Музею НТШ, відбудеться в неділю 5. березня ц. р. Управа Музею просить ВП. Громадян присилати експонати на цю виставу до 20. ц. м. Побажана народня ноша (комплети й окремі речі), вишивки, гаптки, вироби з твердих металів, домашнє, господарське, пасічниче, рибацьке й ловецьке приладдя, предмети, звязані з побутом (хрестини, весілля, обжинки, коляда) і т. п. Предмети просимо слати на адресу: Музей НТШ, Львів, Чарнецького 24. Управа Музею звертає всі кошти пересилки й опакування та ручить за визичені речі, які зверне негайно після вистави. 1—2

— **З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I. пов., телефон 254-46.** 2500 139—0

— **Студенець із дробу** (авшпік) не кожна господиня вміє зладити. А він описаний докладно в новій книжці Ольги Ліщинської: „Дріб і личина". 155 приписів коштує 70 сот., із пересилкою 90 сот. Замовляти: „Нова Хата", Львів, вул. Костюшка 5. 308

— **В четвер** 9. ц. м. в год. 19-ій у домівці „Молодої Громади", Костюшка 3 виголосить інж. Роман Білинський реферат п. н. „Від чого залежить сила нації". Вступ для членів і гостей 321

— **В Українському Лікарському Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 10. ц. м. в год. 7-ій ввечір у салі засідань Українського Шпиталю. На сходинах демонстрація випадків хірургічного та внутрішніх відділів. 323

— **Молодь дітям.** Вистава „Дід Мороз" у театрі Ріжнородностей відбудеться в неділю 19-го лютого, пополудні, а не 15-го, як помилково надруковано у замітці п. О. Ціпановської („Діло", ч. 27).

— **Виклад д-ра Ів. Копача в Перемишлі.** В „Українській Бесіді" в Перемишлі в неділю 12 ц. м. в год. 17. виголосить д-р Іван Копач зі Львова виклад на тему: „Ювилей хрещення Руси-України у світлі історіософії".

— **Вулька й околиця, позір!** Богослужения для вулецької дільниці відбуватимуться від неділі 12. ц. м. в салі Ремісничої Бурси при вул. Бартосівни ч. 3. Початок в год. 10. рано. — Просфора Комітету будови церкви св. Івана Богослова при вул. Потоцького ч. 103 відбудеться в салі згаданої бурси в неділю 12. ц. м. Початок в год. 5-ій пополудні. Комітет запрошує на просфору якнайширші кола львівського українського громадянства.

— **Мистецькі авдиції з Карпатської України** подають від 5. ц. м. радіовисильні в Моравській Остраві та Банській Бистриці у таких годинах і днях: неділя 14.30—15.15, понеділок 15.45—16.10, четвер 15.45—16.10 і пятниця 16—16.25.

— **На вдержання львівських вселюдних шкіл Р. Ш.** зложили до каси Львівського Повітового Союзу Кружків Р. Ш.: о. Теодор Савойка, парох у Селиськах, (Березів), зол. 37, п. Роман Пелех, нотар у Тарнобжегу, зол. 24, службовики „Центросоюзу" у Львові зол. 52.05, як святочний дар, торговельна молодь при Союзі Українських Купців і Промисловців у Львові з нагоди ялинки зол. 16.55. Всім П. Т. Жертводавцям дякує сердечно **Рада Львівського Повітового Союзу Кр. Р. Ш. (Корняктів 1, II. п.).**

— **Філятелісти позір!** Як ми подали у вчорашньому числі, генеральна дирекція почти в Карпатській Україні випускає в порозумінні з міністерством почти у Празі перші почтові марки Карпатської України. Марки матимуть папір жовтої барви зі синім надруком, ціна 1 кор. Ці марки появляться в обізі з нагоди першого святочного засідання карпатоукраїнського сойму. Нові марки продаватимуть по 5 корон. Надвишку 3 к. призначує карпатоукраїнська влада на добродійні цілі.

— **Новий засуд на українського священика.** Золочівський городський суд засудив о. Щирбу, пароха Жукова пов. Золочів на грившу разом із судовими коштами в сумі 490.50 зол. за зневагу державного урядовця. Апеляційний суд цей присуд затвердив. Справа виглядала так: До о. Щирби прийшов податковий екзекутор, щоб перевести екзекуцію за комунальний додаток до податку. О. Щирба обстоював становище, що він не обовязаний платити такий податок на підставі признаних полекш. При цьому прийшло до суперечки, в якій о. Щирба сказав: „Можете собі все забрати, коли у вас все інакше". Екзекутор перекрутив ці слова й заявив у суді, що о. Щирба сказав: „Дурне паньство, коли видає таке дурне устави". Це вже друга грошева кара на о. Щирбу, бо за першим разом його покарали гривною 186 зол. за те, що він вивісив на церковних воротах прапор у національних барвах підчас св. Миколая.

— **Святотацтво і крадіж у церкві.** В ночі з 31. I. на 1. ц. м. невідомі злодії дісталися до церкви в Жукові пов. Золочів, порозбивали скарбонки, порозкидали багато церковних предметів по церкві і понищили ріжні церковні речі. Видно, що злодіям не йшло так про крадіж, як про збещещення церкви, бо всі предмети залишили і забрали лиш з кивота чашу, висипавши св. Тайни в захристії на проскомидійний стіл.

— **Смерть визначного вченого-гуманіста.** Професор львівського університету Константин Хилінський, про смерть якого ми подали вістку у вчорашньому числі, належав до визначкових учених і громадян. Він уродився з України у Жмеринці Великій в 1881 р. Від 1910 р. був професором старовинної історії у Петрограді, а в 1919 р. перейшов на католицький університет до Люблина, де був і ректором. Два роки пізніше перейшов у львівський університет. Якийсь час був заступником міністра освіти і директором міністерства освіти. Усі, що мали нагоду зустрічатися з проф. Хилінським, відходили з незатертим вражінням після розмови з ним. Це був учений великого формату, що далеко виходило поза межі його спеціяльности, знавець чужих мов і культур, великий приятель кожного народу, якого культуру ... ву чи навіть поодиноких представників ... году ближче пізнати. Він не знав ніяких ... нальних ріжниць у підході до людей і ... — завсіди строго обєктивний, гуманний ... ний зрозуміння для культурних потреб ... ниць і народів. К. Хилінський володів ... українською мовою, знав нашу історію і ... вився з повною симпатією до культурних ... їнських змагань. Була це людина ... скромна, великий гуманіст і справжній ... колюбець, рідкий тип серед сучасних ...

— **Львів у цифрах.** Статистичний ... „Львів у цифрах" подає такі дані ... м. р.: Львів мав у жовтні 318.215 мешканців ... тому місяці було 423 подруж, ... дітей, померло 347 осіб (найвища ... р.), замельдувалося 14.911 осіб, ... ся 11.267 осіб. До Львова приїхало ... сіб, з того 316 чужинців. Виїхало з ... 7.758 осіб. Оба міські театри дали ... на які продано 39.251 білетів у сумі ... У 26 кінах висвітлювали 103 фільми ... продано 448.261 білетів за 300.460 зол.

— **Львівська хроніка.** 25-літній М. Яремко, що працював у каналі при вул. Легіонів, втратив притомність, затроєний канальними газами. Видобула його пожежна сторожа і перевезла до шпиталю. — На площі Сольських Хаїм Фінкельштайн посварився з Ґуставом Унтерманом і зранив його з револьверу. — З кульпарківського заведення втік 60-літній умово хорий Й. Стахів.

— **Ненаситний вломник.** Муляр Йосиф Берський зі Старих Збоїск вибрався на „скок" при вул. Кл. Танської 3 і там вломився по черзі до мешкань трьох службовиків готелю „Жоржа". З мешкання цукорника Островського він забрав гардеробу вартости 158 зол. Відтак із краденими речами вломився до другого мешкання кельнера М. Войнаровича, в якому теж украв гардеробу вартости 257 зол. Щойно у третьому мешканні приловили його на гарячому вчинку та віддали поліціянтові.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Повітова нарада в справі громадських виборів у львівському повіті. Дня 31. січня м. р. відбулась у Львові повітова нарада в справі громадських виборів у львівському повіті, на яку запрошено всіх повітових і волосних українських радних і також делегатів поодиноких громад львівської та винниківської судової округи. Всіх учасників було 156, які заступали 42 громади. Численно заступлене було й наше духовенство. Нараду отворив короткою промовою голова Повітового Народнього Комітету УНДО б. посол Ілько Лисий та запросив на предсідника о. радн. Петра Пелехатого, на заступників п. Кернюгу і п. Мороза, на секретаря п. Йосифа Малицу з Малехова. Обіймаючи провід зборів о. Пелехатий привитав усіх зібраних, після чого Богдан Бородайко, секретар ПНК, виголосив одногодинний реферат про вагу громадських виборів та пояснив виборчу ординацію. Відтак прийшов до голосу генеральний секретар УНДО д-р Франц Сіістель, який у довшій промові представив теперішнє наше положення та взвав усіх присутніх до тісного обєднання й організації. Цю промову зустріли присутні горячими оплесками. Після того розвинулася дискусія над порушеними справами, в якій забирали голос: п. Бреадень, о. радн. Кузик, о. радн. Ковалюк, п. Мороз та о. д-р Лешак. Дискутантам відповідали на запити д-р Сіістель, б. пос. Ілько Лисий і м-р Бородайко. По дискусії ухвалено одноголосно отсі резолюції: Представники 42 громад львівського повіту зібрані на нараді у Львові в дні 31. січня взивають українське населення львівського повіту: 1) взяти масово участь у чергових громадських виборах, 2) оснувати в кожній громаді місцевий український виборчий комітет для відповідного підготовлення цих виборів, 3) при переводженні цих виборів держатися точно постанов, наведених в обіжниках Центрального Комітету УНДО з грудня 1938 р., зокрема не допустити до того, щоб у якійнебудь громаді українці взаємно себе поборювали, вносячи кілька виборчих зголошень; далі 4) домагаються від адміністраційної влади, щоб предсідниками виборчих комісій були назначені виключно громадяни української народности в тих громадах, де українське населення становить більшість; 5) взивають усіх українців волосних радних, щоб подбали про те, щоб волосні комісарі вибрали членами громадських виборчих комісій українських громадян, 6) накладають обовязок на українські місцеві виборчі комітети стояти в постійному контакті з Повітовим Народнім Комітетом УНДО і повідомляти його про виборчу акцію, 7) накладають на всіх виборців обовязок складати датки на покриття виборчих коштів. Нараду закінчено відспіванням національного гимну.

ДРОГОБИЧЧИНА.

Заборона імпрез. Від пару місяців місцеве староство заборонило в цілому дрогобицькому повіті всякі імпрези. На руки голов культурно-економічних установ у відповідь на внесене прохання про дозвіл на імпрези приходить звичайно відповідь: „Zabrania się ... ze względu na możliwość zakłócenia porządku pub."

ГУСЯТИНЩИНА.

Свято Крут у Кривенькім. 29. м. м. відсвяткувало Кривеньке 21-ші роковини геройського бою під Крутами. Після вечірні парох Кривенького о. радн. Іван Врублевський, б. польовий духовник У. Г. А., відправив панахиду за поляглих героїв-юнаків і при цій нагоді виголосив коротку гарну проповідь. Вечором заходом місцевої читальні „Просвіти" відбулася святочна академія у вщерть повній по береги салі. На програму зложилися: реферат, деклямації і виступи мужеського хору. Деклямували: Віра Байлак, Володимир Ворах, Іван Ткачук, Іван Третяк і Богдан Шклар. Хором дириґував Василь Николайчук. Ціле свято пройшло в піднеслім, бадьорому настрої.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ТРИ ЗИМИ.

(Памяті Галі Луцької).

Була зима 1915. Щире Поділля вкрилося грубим пушистим ковром та не могло заснути заслуженим сном. Бо раз-у-раз здрігалося від гуку гармат, що з усіх світів зїхалися на подільські розлоги справляти кервавий бенкет.

Навіть у теплі зимові ночі, коли над полями сиділа квочкою безока ніч — ген над Стрипою блимали вогники вистрілів і полошив пітьму рев мідяних зміїв.

Недалеко за фронтом, село Новосілка готувалося до Різдва. Населення собі — Усусуси собі. Варилася золота подільська пшениця, десь із закамарка виходив на світло денне чудом збережений мід, у коморі згортали рештки муки, а в стодолі стояв, захований під мервою сніп збіжжя на традиційнийного дідуха.

Готувалося до свят і приходство, хоч тремтіло кожного дня від гуку гармат і від непевности, чи завтра не виселять його мешканців у світ за очі.

Був я на святах у тім приходстві і стрінув там молоденьку синьooку дівчинку, що сумно заглядала крізь вікна, чи не вертається її батько з далекої, тяжкої дороги. Бо його забрали ще на початку війни австрійські жандарми і пігнали в концентраційний табор. А її саму-самісеньку зіставили серед безмежних подільських піль. Пригорнули маленьку дівчинку добрі сусіди і ось вона святкувала з ними Різдво, перше без батька і рідної хати.

Тому навіть на вид славного лицаря Новини, що ввесь час сидів у моноклі з годинника, ледви всміхнулася, а на згук нашої коляди бризнули з її очей рясні сльози.

. . . .

Минуло з того часу небагато літ, але багато часу, і я знов стрінув її.

Була зима на щирім Поділлі. Зі стації в Підгайцях виїхала ціла валка санок, залубень і залубок, а на них гамірливий та веселий народ.

Це весільні гості, що їхали на шлюб товариша Усусуса з тією самою синьоокою дівчинкою. Її батько вернувся щасливо з далекого заслання і тепер видавав свою одиначку заміж. Чиж не мали чого радіти оці молоді люди, що в погідний зимовий вечір виїхали з Підгаєць?!. Обабіч дороги як оком обкинути — поля і поля, а все те покрите грубим пушистим ковром зими...

. . . .

Був зимовий вітряний день. Полями неслися плахти снігу, вирваного з землі і падали на видолинки, на вивози, засипували дороги.

З Яблонова, самітного пільного хутора, вийшов довгий похід і рушив попід ліс до села. Чи це курінь Усусусів відходить на позиції? Чи це весільна громада відпроваджує молодят?.. Ні! То хоронять саме ту синьooку подоляночку, що колись сиротою святкувала Різдво на воєннім шляху Усусусів, що потім витала їх радо на своїм весіллі, а пізніше все так гостинно приймала в чудовім хуторі, на власнім господарстві.

Лопотять на вітрі хоругви, тремтять як осикове листя вогники свіч, йде духовенство, йдуть миряни, а між ними неодин з тих, що святкували воєнне Різдво над Стрипою, чи гуляли на весіллі у Мозолівці. Не здрігається земля від гуку гармат, не сповняється зимове повітря радісними окликами весільних гостей — все те минуло, пройшло, тільки димом спомину навертається, снується над сивими чубами.

І тільки жалібний спів то підлітає під сіре зимове небо, то припадає до широких піль.

Со святими упокой Христе синьооку подоляночку, добру і сердешну нашу знайому.

Галактіон Чіпка.

ЛЮБАЧІВ.

Повітова нарада в справі громадських виборів у Любачеві. В понеділок 6. лютого відбулася в Любачеві повітова нарада в справі громадських виборів. На нараду запрошено теж делегатів з чесанівської судової округи. Всіх учасників наради було 286, які заступали 88 громад. Нараду отворив голова Повіт. Нар. Комітету УНДО в Любачеві адв. д-р Теодор Кульчіцький короткою бадьорою промовою та запросив до президії ще о. радн. Андрея Пизюра з Башні й о. Антона Савчина з Улазова та на секретарів д-ра Іллю Зільника і п. Івана Горайського. Виборчий реферат у заступстві неприсутнього посла любачівської округи д-ра Романа Перфецького, який того самого дня мусів бути у Варшаві, виголосив делегат централі м-р Богдан Бородайко зі Львова. Відтак приступлено до вибору тіснішого Ділового Виборчого Комітету, до якого вибрано 12 представників: д-ра Теодора Кульчицького, о. Анатоля Ковала, о. Андрея Пизюра, д-ра Юрія Дякунчака, д-ра Іллю Зільника, м-ра Володимира Мисака, Михайла Садового, Андрея Гапука, Володимира Кошлу, Василя Кузика, Теодора Малька, д-ра Гриця Шимансього, д-ра Івана Оппиьоа, о. Льва Саламона та Андрія Талька. У склад Ширшого Виборчого Комітету крім вище згаданих увійшло по двох представників з кожної громади. Вирішено розпочати негайно підготову, щоб громадські вибори і в Любачівщині і Чесанівщині і в Олешівщині випали для нас найкраще. Відспіванням національного гимну закінчено цю ділову нараду.

КОПИЧИНЦІ.

Фільма „До добра і краси". Дня 2. і 3. II. п. р. висвітлено в Нар. Домі фільму „До добра і краси". Українська фільма стягнула першого дня багато селян, які передполуднем виповнили салю по береги, а вечором громадяни Копичинець у переповненій салі з великим заціквленням оглянули свою фільму. Фільму оглянула також дітвора „Р. Ш." Другого дня ще раз висвітлювано фільму для копичинечан. Ця фільма була для копичинечан ще й тому цікава, що в ній як головна особа з жіночих роль виступала п. Марійка Сафіянівна з Копичинець, а також деяку частину її знято з копичинецького кооперативного життя (молочарня, крамниця кооперативи). Побажатиб тільки, щоб у нас появилися ще й інші українські фільми.

Спільні просфори. Дня 5. II. п. р. спільні просфори влаштували дальше читальні „Просвіти" в Копичинцях-Гора і в Теклівці. В першій читальні просфору поблагословив о. Польчецький, як делегат „Просвіти" виголосив промову адв. м-р О. Фірчук, від кооперації на закінчення проф. Р. Брикович, котрий теж роздав найновіші числа „Кооперативної Родини" та книжечки „Працюй і щади". Осіб коло 80. Присвані співали коляди та народні пісні й опісля забавлялися при музиці. — В Теклівці благословив просфору о. Ружевський, делегатами були адв. м-р О. Зеленецький та дир. В. Пеппак, котрі виголосили також відповідні промови. Настрій був дуже веселий і свято полишило у всіх гарне вражіння.

Міські вибори. Дальша підготовча акція до визначених вже міських виборів у Копичинцях в повному ході. Виборчий комітет, доповнений представниками поодиноких дільниць, разом до 30 осіб, відбув 4. II. н. р. вечором чергову нараду, на якій всі члени комітету познайомилися з поділом Копичинець на 4 виборчі округи, які викроєно дуже цікаво. Дві округи мають по 5 мандатів, 1 округа 4 мандати й одна 2 мандати. Члени виборчого комітету запізналися також з приписами про вношення рекламацій з причини поминення в списках виборців. Рішено, щоб представники дільниць візвали всіх співмешканців дільниць переглянути списки виборців, які будуть виложені від 8—15. лютого н. р. Також самі представники дільниць мають приготовити свої списки виборців і провірити, чи всі управнені до голосування виборці вписані до списків.

СНЯТИН.

Крутянська академія. Заходом філії Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження" у Снятині відбулася 29. січня н. р. святочна академія в честь поляглих героїв під Крутами. Рано в год. 8.30 о. Йосиф Проць відправив панахиду за поляглих при участи хору. По панахиді виголосив промову, в якій згадав 300 наших героїв-студентів, що жертвували себе за волю України. В год. 5. вечором у залі Української Міщанської Читальні відбулась академія з такою програмою: 1) За рідний край — муж. хор. 2) Вступне слово, виголосив м-р Степан Комюник. 3) Ой впав стрілець — муж. хор. 4) Крути — декл. 5) Ой нагнувся дуб високий — муж. хор. 6) Повставали козаченьки — муж. хор. 7) Вставте брате — деклям. 8) Крутянська легенда — інсценізація (відіграли соколи — відродженці). 9) Ой за гори чорна хмара стала — муж. хор. 10) Крути — деклям. 11) Що то за грім — муж. хор. 12) Присяга юнацтва. 13) Засвітчали дівчатонька — міш. хор. Дириґували студ. Михайло Зіновський і п. Ориса Ткач Костинюкова. — Хоч сали молоді, то академія залишила по собі гарне вражіння.

С. А.

Нові книжки і журнали.

Baruch Tugendreich: JEST WYJŚCIE Z SYTUACJI ŻYDÓW. (Nowa epoka). Warszawa, 1939. 16-ка, стор. 72.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Середа 8. II. год. 7.30 веч. „Пані Прозесова“.

Четвер 9. II. год. 7.30 веч. „Донь без брехні“.

Пятниця 10. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов“ — премієра.

Театр Ріжнородностей.

Середа 8. II., четвер 9. II. і пятниця 10. II. театр нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ-ЛИЧАКІВ:
8. II. Сорочинський ярмарок.

ЛЬВІВ-БОГДАНІВКА:
9. II. Мати наймичка.
10. II. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ-ЗНЕСІННЯ:
11. II. Мати наймичка.
12. II. Хата за селом.

Український Театр ім. І. Котляревського:

СТАНИСЛАВІВ:
8. II. Цариця Грузії.
9. II. ? ? ?

Український Театр Йосифа Стадник (сеніора).

БУСЬК:
8. II. Хам.
9. II. Казка старого млина.
Потім театр іде до Глинян.

КІНА.

АМПІР: „Жінка лялька“ з Люізою Райнер.
АПОЛЬО: „100 днів Наполеона“.
АТЛЯНТИК: „Брехня Христини“.
БАЛТИК: „Еспанський метелик“.
ВАНДА: „Буревій“, „Двобій жінок“
ГРАЖИНА: „Циганські романси“.
ЕВРОПА: „Конфлікт“.
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антонета“.
КОПЕРНИК: „Алярм“ і колірова гротеска „Концерт у джунглі“.
МАРУСЕНЬКА: „Невлчине серце“.
МЕТРО: „Королівський свічник“ та „День на перегонах“.
МІРАЖ: „Гегенна“.
МУЗА: „Пригоди Тома Соєра“.
ПАКС: „Олімпіяда“.
ПАЛЯС: „Люди за мрякою“
РАЙ: „Професор Вільчур“.
РІЯЛЬТО: „Весела жінка Синьобородого“.
РОКСІ: „Коли засяють зірки“.
СВІТ: „Шерльок Голмс і Др Ватсон „Без приказу“.
СВЯТОВІД: „Листи з поля бою“ „Стежка на пустині“.
СТИЛЕВЕ: „Ультимат“ і ревія.
ТОН: „Шалений хлопець“, „Пригоди в Шангаю“.
УТИХА: „39 кроків“ і ревія.
ХИМЕРА: „Голос матері“ Без [illegible]

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Маріяцька)
„Острів Ява“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 8. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Комунікати протилетунської оборони, 7.25 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добрийдень наймолодшим: Туруль, король Підкарпатської пущі, мельодії, пісеньки, 11.00 Для шкіл: Дивні лови, авд. для старших дітей, 11.25 Ерна Зак і Карло Шміт-Вальтер співають, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Розвязка істор. загадки; Що співають дітям у Швайцарії, 15.30 Орх., 16.00 Пополудн. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Спів. реситаль А. Шлеминської у супр. форт., 17.00 Якими справами цікавляться шпіони, 17.15 Брати Контські, муз. авд., 18.00 Комунікати протилет. оборони, 18.05 Молодь перед мікрофоном: У кооперативі, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Форма і зміст кооперації, 19.00 Зі Закопаного, 19.10 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольогічні вістки, спорт, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Павла Ковалева, 21.30 Смолоскипи століть: Петрарка, 22.00 Спорт. вістки, 22.05 Композиторів варстат у світлі психольогії, 22.15 Поезії, оповідання, 22.35 Легка музика у вик. Люби Суботівни, сопран, у супр. форт., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

Четвер, 9. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Комунікат протилетунської оборони, 7.25 Музика з пл., 8.00 для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: На Кашубах. Будуємо моделі кораблів, 11.40 Із оперетов Офенбаха, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради: Діяльог, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Комунікація та її проблеми, 16.40 Твори на кларнет у супр. форт., 17.05 Штучні промені, 17.15 Авіяція, 17.20 Ноктурни у вик. Ол. Отавової в супр. форт. і вок. октету, 18.00 Комунікати протилетунської оборони, 18.05 Для села: Протилетунська оборона на селі, Комунікат Рільнич. Т-ва, Пісні у вик. муж. хору, 18.30 Нар. музика та її вплив на мист. музику, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Розр. концерт, орх., сопран, форт., у перерві Апель погибших моряків, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Концерт присвячений творчости М. Карловича: симф. орх., скрипка, Бандровська-Турська спів; у перерві в год. 21.50 Гутірка про М. Карловича, 23.00 Інформ. авд., 23.05 Ост. вістки, 23.10 Комунікати протилет. оборони, 23.13 Закінчення програми.

Пятниця, 10. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Комунікати протилетунської оборони, 7.25 Кашубські пісні й танки, 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Як виховати здорову дитину, ради, вістки, популярна музика з пл., 11.00 Для шкіл: Земля під ногами, авд. для старших дітей, 11.25 Славні диригенти акомпанюють співакам, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.15 Полуднева газетка, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Пісеньки у виконанні Ірини Яросевич**, 14.30 Фрагмент із пов. Ст. Жеромського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Комунікати протилетунської оборони, 15.00 „Лявіна“ авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.15 Гутірка з горами, 16.30 Скрипкові твори в супр. форт., 16.55 Скарби моря, 17.10 Органова музика, 17.45 Про професійні союзи, 17.55 Фрагменти з „Валькірії“, пл. з поясненнями, 18.30 „Театр у спігу“ літер.-муз. авд., 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Музика з пл., 19.15 Причалення корабля „Орел“ у Гдині, 20.30 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Хор, 21.15 Симфонічний концерт, 22.30 Поморя у творчости Жеромського, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.03 Спорт, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 8. лютого 1939.

БЕРЛІН 15.00 Співає Міліца Коріюс, 16.30 Для дітей, 17.00 Солісти, 18.00, 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.30 Орх. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.10, 18.10 Циг. музика, 17.10 Форт., 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00 Військ. орх., 16.000 Вес. пополудне, 18.20 Барокові арії, 20.55 Концерт бажань, 22.40 Розр. музика, ГАМБУРГ 15.25 Пісні, ДАНЦІГ 15.40 Пісні, ДРОЙТВІЧ 19.35 Три фуги Баха, в обробітці Моцарта, ЛЯГТІ 18.35 Спів, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ля дама боба“ оп. Вольф-Феррарія, МІНХЕН 18.20 Форт., 20.10 Військ. орх., ПРАГА 15.15 Розр. музика, 18.25 Сольов. квартет, 21.10 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.15 Муз. мандрівка на Дал. Схід, 21.15 Пісні, 21.30 Мендельсонові твори, 22.00, 23.00 Розр. програма, РИМ 22.30 Скрипка, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15, 20.00, 21.00 Опера.

Четвер, 9. лютого 1939.

БЕРЛІН 17.00 Пісні, форт. музика, 18.00 Розр. музика, 20.10 Орх., віол., 21.00 Оп. і фільм. мельодії, БІЛГОРОД 18.00 Скрипка, 21.00 Мадярська музика, БУДАПЕШТ 13.30 Орх., 17.40 Давня мадярська музика, 19.30 Вок. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ 10.00 Нар. пісні, 15.45 Для дітей, 16.00 Розр. концерт, 20.10 21.00 Вечір танку, 22.40 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Концерт, Куленкампф, скрипка, ДРОЙТВІЧ 18.20 Легка музика, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 22.20 Форт., МІНХЕН 15.00 Для дітей, 19.15 Концерт донських козаків, ПРАГА 15.15 Легка музика, 17.40 Пісні, 21.20 Симфонія Остерчіля, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 20.00 (після комунікату) Концерт п. н. „Звірі“, 21.15 Арфа, 21.30 22.00 23.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Скр., форт., 21.00, 22.00, 23.00 „Іль кампельо“ оп. Вольф Феррарія, СОФІЯ 18.45 Симфонія ч. 6. Чайковського, 19.30, 20.00 Мельодії болг. композиторів.

Пятниця, 10. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ та БРАТИСЛАВА 7.20 огляд преси; 12.55, 16.05 19.00 і 22.15; 19.20 комунікати; БЕРЛІН 17.00 Симфонічні етюди Шумана 19.00 Мельодії Півдня, 21.15 Давні й нові вальси, БРНО 19.30 „Дон Пасквале“ оп. Доніцетія, БУДАПЕШТ 12.10 Військ. орх., 13.30 18.00 Циг. музика, 19.30 20.00 21.00 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 13.15 Популярна музика, 15.30 Тирольські композитори, 19.00 Пісні, поезії, **19.50 Вістки в українській мові,** 20.10 Орх., сопр. 22.40 Розр. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Репортаж із Ляпонії, 18.35 Скрипка, 19.15 20.10 Дуті інстр., нові нім. музика), ДРОЙТВІЧ 22.45 Сучасна музика, КЕЛЬН 21.00 Орх., хор, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 „Темго опівночі“ оп. Комятія, ПРАГА 18.25 Сольов секстет, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 21.15 Скрипка, РИМ 17.00 18.00 Концерт солістів, арфа, віол., 21.00 22.00 Симф. концерт, СОФІЯ 17.30 Розр. музика, 18.15 Популярна музика, 19.00 Бетовенівський концерт, 19.30 Опер. ТАЛІН 18.10 Естонські пісні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 7. лютого 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·25 зол.
1 кг. масла бочков вкл. з опак.	3·30 зол.
молоко	17—18 сот.
1 кг. яєць	1·15 зол.

Тенденції на масло й молоко втримана, на яйця знижкова, попит слабий.

ОПОВІСТКИ.

† В перші болісні роковини смерти бл. п. Інж. Юліяна Фільварцова відправиться Поминальне Богослуження в суботу 11. лютого в год. 8.30 у церкві св. Юра.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: на „Рідну Школу“ зол. 3.— Мат. Бовальчук, Затор; зол. 5.— Др І. Е[illegible], Познань; зол. 2.— проф. Гр. Рудик, [illegible]лов; зол. 2.— Лев Туркевич, [illegible] зол. 1.75 за календар інж. М. Г[illegible], Лодзь; зол. 1.— А. Гриців, Г[illegible]; зол. 1.50 М. Мащенко, Вирв.

МЕШКАННЯ

ГАРНА, умебльована кімната вул. Бернницька ч. 41 а, (долішний дзвінок) 300 1-[illegible]

НАУКА

НІМКА (студії в Англії) вчить німецької й англійської мови (торг. кореспонденція, стенографія). — Д-р Еммі Медер, Оберської ч. 6. 312 1-[illegible]

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. [illegible]

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шибя, рами, [illegible] образів найдешевше — шліфування **Стельмах.** Вул. Коперника 22, тел. 245 [illegible]

ДЕШЕВО роблю форми на всяку [illegible]чу гардеробу та заразом [illegible] пробовую. Робітня суконь, Вол[illegible] **Собіського 12.** тел. 217-04. 207 1-[illegible]

НЕ ЧЕКАТИ! бо нагода такого [illegible] купна актуального білля скоро [illegible] ось ціни: сорочки попл. [illegible] 7.80 зол. 4.90, піжами жіночі [illegible] замість 9.80 зол. 7.90. „Астра“ фабрика білля, Львів, Сикстуська 2. 310 1-[illegible]

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.85
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . [illegible]
Остання сторінка 1/2 . . . . . [illegible]
Остання сторінка 1/4 . . . . . [illegible]
Остання сторінка 1/8 . . . . . [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Ruska [illegible]
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, [illegible]